

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Casus Matrimonium contrahentis sine consensu interno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

num, cum valida essent Matrimonia clandestina, atque etiam nunc sufficiant ad contrahenda sponsalia de futuro, minimè tamen sufficiunt post Tridentinum ad contrahendum Matrimonium, nam per istud sunt annullata conjugia clandestina, debentque celebrari in facie Ecclesiae assistente Parocho, & testibus,

quos non satis est audire verba, aut videre externa signa; verum oportet, ut intelligant, quid illis significetur, quia non debent testari, talia verba prolata esse, sed Matrimonium esse contractum: hoc verò testari nequeunt, si non intelligant, quid geratur. Coninck disp. 27. dub. 4. n. 44. Barbosa in c. Tuæ. De sponsal. n. 2.

QUÆSTIO SECUNDA.

An fides in utroque foro habenda sit
conjugi, dicenti, se fictè contraxisse?

C A S U S

Matrimonium contrahentis sine consensu interno.

Polydorus tertio à nuptijs die domo, & patriâ profugus, post diuturnas vagationes sedem denique fixit in regione remota, ubi ignotus iterum Matrimonio sibi junxit Wenefridam, quæ tres ipsi liberos genuit. Post aliquot annos comperit hæc uxor, ejusque consanguinei, Polydorum jam alibi duxisse conjugem, cam-

eamque etiamnum esse superstitem; quod ipse non diffitetur, negat tamen, istud obesse suo Matrimonio, cum prius illud conjugium nullum sit, in quod ipse nunquam verè consenserit, sed omnia fecerit simulatò.

Q. Quodnam ex his duobus Matrimonijs sit validum?

SYNOPSIS.

1. Fictè contrahens duplex peccatum mortale committit, & irritum est tale Matrimonium.
2. Non potest petere debitum: pars verò innocens non tenetur credere asserenti, se fictè contraxisse.
3. Neque in foro externo hoc dicenti fides habetur.
4. In foro autem interno id affirmanti creditur.
5. Proponuntur, & solvuntur aliqua dubia circa hanc materiam.

I. Ecessarium esse consensum in contractu Matrimonij, eumque verum, ac minimè fictum, ex præcedentibus sufficenter constat, idque ulteriùs colligitur ex speciali hujus contractûs natura, qui inducit vinculum quoddam mutui, atque perpetui amoris, & animorum, corporumque conjunctionem: implicat autem, mutuum amorem esse sine vero affectu, & consensu juxta id, quod dicit Nicolaus I. c. Præsens. 20. q. 3.

quod quis non eligit, neque optat, profectò non diligit, quod autem non diligit, facile contemnit. Unde in primis certum est apud A. A. eum, qui simulato animo contrahit Matrimonium absque vero interno consensu, per se loquendo peccare mortaliter, nisi forsitan gravismetus injustè incussus eum possit excusare, tum quia alteri parti, quæ bona fide contrahit, in re gravissima injuriam infert, unde obligatus manet ad compensanda damna, quæ inde conjugii putativæ accidunt, quæ compensatio plerumque alia ratione secundum æqualitatem

tem fieri non potest, quàm ut deposita simulatione verum animum habeat, veròque elicito consensu matrimonium prius fictè contractum ratificet, quod fiet accedente hoc novo consensu, dummodo pars altera consensum antè habitum vel actu, vel virtute retineat, quæ magis exponuntur inferiùs in casu de revalidatione Matrimonij. Peccat præterea fictè contrahens peccato sacrilegij contra reverentiam Sacramenti, sunt enim contrahentes Ministri hujus Sacramenti; omnis autem Minister falsò, & absque intentione adhibens signa Sacramentorum, committit sacrilegium; ergo &c. Laym *L. 5. tr. 10. p. 2. c. 4. n. 1.* Sporer *Theol. Sacramental. p. 4. c. 2. n. 431.* Insuper præter hoc, quòd defectus veri consensûs gravissimè vulneret animam fictè contrahentis, alterum inde malum resultat, quòd reddat Matrimonium irritum. *c. Tua nos. et c. cum locum. De sponsal. c. sufficiat. 27. q. 2.* in quibus locis clarè deciditur, sine vero consensu Matrimonium non subsistere: atqui ubi fictio, & simulatio intercedit, non habetur verus consensus: ergo irritum est, & omni Jure nullum ejusmodi Matrimonium. Hic verò opus est indagare, an eodem modo loqui oporteat de foro externo, & interno, eodemque modo de parte rea, & innocente?

2. Quod ad hoc ultimum attinet, certum est, eum, qui animo simulato contraxit Matrimonium, sciens,

id esse invalidum, peccare mortaliter illud consummando, vel exercendo actus carnales, sunt enim vera actus fornicarij, nisi deposita fictione Matrimonium ratificet vero consensu, vel expresso, vel tacito, exercendo copulam affectu maritali, & non præcisè ex mera libidine, volens nihilo minus persistere in sua fictione, sic enim copula nequaquam ratificat, seu efficit Matrimonium ex irritò raturum, quod tamen facit copula habita affectu maritali. *c. Ad id., quod. De sponsal.* Econtra parti alteri innocenti, quæ bona fide Matrimonium contraxit, hæc fictio non obest, quòd minùs ipsa possit petere debitum, cum petat id, ad quod ex mutuo contractu do, ut des jus habet quodque alter licitè potest, & per se loquendo reddere debet, verè consentiendo, deposita simulatione; neque tenetur ipsa credere etiam juratò asserenti, se contraxisse consensu simulato, ut colligitur ex *c. Per tuas. De Probat. Nihil indignum est juxta legitimas sanctiones, ut, quod sua quisque voce dilucidè protestatus est, in eundem casum valeat proprio testimonio infirmare*; unde meritò præsumere potest, mentiri nunc eum, qui tunc se fateretur esse mentitum, imò verosimiliùs sibi imaginari potest, quòd modo mentiatur, quàm quòd hoc fecerit in contractu principali, ita Sanch. *L. 2. disp. 45. n. 3.* Navarr. in *Manuali c. 23. n. 82.* Sylvest. *V. Matrimonium 4. q. 1. & 2.* Eman. Rodriq. p. 1.

§. III De cons. requis. &c. Quæst. II an credend. dicenti, se fide contraxisse? 241

p. 1. Summa. c. 242. n. 6. Petrus Ledesma q. 45. de Matr. a 1. dub. 2. Sporcr Theol. Sacramental. p. 4. c. 1. Sect. 1. n. 24. & c. 2. Sect. 2. n. 432.

3. In foro quoque externo fides ipsi non adhibetur ex eadem ratione. Ita AA. citati cum Lessio in Auctario V. Matrimonium cas. 4. & Petro Marchantio in resol. var. casuum cas. 1. de Matr. est enim tam vehemens, & Juridica præsumptio, abfuisse fictionem ab illo actu solemnem, ut debeat id Matrimonium indubitanter haberi pro sincerè celebrato, donec, ut ait Laym. L. 5. tr. 10 p. 2. c. 6. n. 3. deceptor suæ deceptionis clarissima indicia edat. Sanchez quidem cit. disp. 45. n. 4. & seqq. plura enumerat argumenta, indicia, & conjecturas, e quibus probari possit, aliquem solum fide consensisse; sed neque ipse omnibus acquiescit, neque Layman, qui petit indicia clarissima. Palao quoque disp. 3. pu. 2. §. 6. n. 3. vult tales conjecturas, quæ, fictionem adfuisse, certò moraliter persuadeant, quo loco plerasque conjecturas ordinariè afferri solitas ipse rejicit. Neque Lessius eas probat, qui in Auctario V. Præscriptio cas. 7. negat, in foro externo contra solemnem contractum Matrimonij, secundum formam Juris initum, ullas valere præsumptiones, quantumvis multæ, & magnæ sint. Id verò admittit Gobat tr. 10. cas. 11. n. 443. quando alteruter è conjugibus ante contractum Matrimoniale prote-

status est, nolle per se per quacunque verba à se dicenda contrahere, atque hanc protestationem probare potest duobus testibus, credendum esse postea asserenti, se simulatè egisse in ipso contractu Matrimoniali, quia tunc habetur moralis certitudo de fictione. Atque ita patet in casu nostro, quid in foro externo judicandum sit de secundo conjugio Polydori cum Wenefrida; habebitur id nempe pro nullo.

4. At verò in foro conscientiae interno, si fortè se accusaret, quòd simulatè contraxerit, nec ullo modo hoc Matrimonium ratificaverit, credendum est asserenti etiam contra præsumptionem Juris, cum nemo præsumatur ita salutis suæ immemor, ut quærens reconciliari Deo, in interno foro falsum deponat. Sanch. l. c. n. 2. Menoch. De præsumpt. L. 1. præsumpt. 77. n. 16. & L. 3. præsumpt. 1. n. 29. quapropter si in præsentè casu prius conjugium revera fuit fictitium, alterum verò, quod ponitur insuper esse consummatum, sincero animo celebratum in facie Ecclesiæ, cum certus sit ex una parte de nullitate contractus prioris, ex altera autem parte de valore secundi, nec debet, nec potest admittere priorem conjugem putativam ad consortium conjugale. Gobat n. 438.

5. Ex hoc verò oriuntur aliqua dubia. Primum est, an certus de fictione habita, ac consequenter de nullitate

H h

nullitate Matrimonij, possit auctoritate propria illud dissolvere, & transire ad alias nuptias?

Resp. cum Sanch. *n. 14.* negativè, quia cum Matrimonium celebratum fuerit coram Parocho, & testibus, præsumitur esse ratum, & ex secundis nuptijs consequitur necessariò publicum scandalum, nisi prius conjugium publica Ecclesiæ auctoritate irritum declaratur, quocirca etiam evenire solet, quòd ejusmodi homines, qui priore deserta conjugio aliam ducunt, nullà fictionem asserentibus habita fide, temeritatem suam luant vel penà capitis, vel alio gravi supplicio.

Secundum dubium est, quid agendum hujusmodi deceptoris, qui relicta uxore putatitià, non expectatà Ecclesiæ sententià, aliam validè ducit, si postea fictionem primi Matrimonij asserenti Judex Ecclesiasticus fidem non habeat, eumque censuris compellat redire ad priorem conjugem?

Resp. cum Laym. *l. c. n. 3.* & Gobat *n. 439.* si nulla ratione effugere potest, quò minus, deserta posteriore legitima uxore, adhæreat priori putatitiæ, potest quidem ipsi aliquamdiu cohabitare, ut Ecclesiæ

præcepto satisfaciatur, potius tamen excommunicationis Sententiam secundum externum forum humiliter sustinere debet, (nam in foro conscientie coram Deo eam non incurrit) quàm ut in copulam consentiat, cum id verum adulterium esset, per se, atque intrinsecè malum, quod proinde Ecclesiæ Prælati neque jubet, neque jubere potest, quæ est doctrina S. Thomæ in *Supplem. q. 45. a. 4. ad 3.*

Tertium denique dubium est; si revera prius Matrimonium validum, secundum verò bona fide uxoris contractum, ac consummatum, irritum, ac nullum foret, an liberi ex eo geniti censendi erunt legitimi?

Resp. Affirmativè. Ita deciditur in *c. Ex tenore. 14.* *Qui filij sint legitimi*, prolem, quæ suscepta est ex Matrimonio viri, qui, uxore sua vivente, in facie Ecclesiæ duxit secundam hujus ignaram, habendam esse pro legitima, eo quòd in favorem prolis major ratio habeatur bonæ fidei conjugis ignorantis, quàm malæ fidei alterius. Laym. *l. 5. tr. 10. p. 3. c. 5. n. 1.* Gobat *tr. 10. cas. 19. n. 712.* in *appendice completiva Lit. e.* Barbosa in *cit. c. Ex tenore n. 2.* Engl, Wiestner, Pirhing &c.

